

Warunki i zasady udzielania pomocy na operacje

**Budowa lub modernizacja dróg lokalnych
w ramach działania**

**„Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”
objętego**

Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

III NABÓR WNIOSKÓW O PRYZNANIE POMOCY

Gdańsk, 24 marca 2020 r.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Dz.U.2015.1414 z dnia 4 września 2015 r.

- zmiana ww. Rozporządzenia z dnia 22 lutego 2018 r.
- zmiana ww. Rozporządzenia z dnia 14 sierpnia 2019 r.

Ogłoszenie o naborze wniosków opublikowano
13 lutego 2020 roku na stronie internetowej
<https://dprow.pomorskie.eu>

Termin składania wniosków:
26 marca - 30 kwietnia 2020 roku

Indykatywna alokacja środków

22 446 320,98 zł

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

**Z uwzględnieniem stanowiska Instytucji
Zarządzającej PROW 2014-2020
w odniesieniu do trwających konkursów
w związku z aktualną sytuacją
epidemiczną nie przewiduje się
anulowania konkursu ani zmiany terminu
składania wniosków.**

Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

O pomoc może ubiegać się:

- gmina
- związek międzygminny
- powiat
- związek powiatów

Współfinansowanie

- Pomoc jest przyznawana na operację, której koszty kwalifikowalne nie będą współfinansowane w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego oraz innych programów przeznaczonych na inwestycje drogowe.

Zakres pomocy/ Koszty kwalifikowalne

Pomoc jest przyznawana na operacje w zakresie budowy, przebudowy lub zmiany nawierzchni **dróg gminnych, powiatowych lub wewnętrznych** (z zastrzeżeniem że w wyniku realizacji operacji droga wewnętrzna **stanie się drogą publiczną**).

Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w pełnej wysokości jeżeli zostały poniesione **od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy**, w przypadku **kosztów ogólnych** - od dnia **1 stycznia 2014 r.**

Pomoc ma formę **refundacji** następujących kosztów kwalifikowalnych, które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne:

- budowy lub przebudowy drogi lokalnej;
- kosztów ogólnych (nie więcej niż 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych);
- budowy kanałów technologicznych w ciągu budowanej lub przebudowywanej drogi związanych z potrzebami zarządzania tą drogą lub potrzebami ruchu drogowego;
- zakupu sprzętu, materiałów i usług służących realizacji operacji;
- podatku od towarów i usług (VAT).

Wysokość pomocy

- **do 63,63%** kosztów kwalifikowalnych;
- do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu wynosi **3 000 000 zł na Beneficjenta.**

Przy ustalaniu wysokości środków pozostałych do wykorzystania w ramach powyższego limitu, uwzględnia się **sumę kwot pomocy wypłaconej na zrealizowane operacje i kwot pomocy przyznanej na operacje, których realizacja nie została jeszcze zakończona.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Termin realizacji

Operacja realizowana będzie w nie więcej niż dwóch etapach, a wykonanie zakresu rzeczowego, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych oraz złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi nie później niż:

- w terminie **24 miesięcy**,
- w przypadku operacji realizowanej w dwóch etapach nie później niż w terminie **36 miesięcy**, od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia **30 czerwca 2023 r.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Miejsce realizacji operacji

Inwestycja drogowa może być realizowana na obszarze należącym do:

gminy wiejskiej, lub

gminy miejsko–wiejskiej,
z wyłączeniem **miast**
liczących powyżej
5 000 mieszkańców, lub

gminy miejskiej, z wyłączeniem
miescowości liczących
powyżej 5 000 mieszkańców

Tytuł prawny do nieruchomości

Inwestycja w ramach operacji będzie realizowana na nieruchomości będącej własnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub na nieruchomości, do której podmiot ten posiada udokumentowane prawo do dysponowania nią przez okres realizacji operacji oraz co najmniej 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.

Spójność z dokumentem planistycznym

Operacja będzie wynikać z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji ostatecznej o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu – jeżeli uzyskanie takiej decyzji jest wymagane.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (jeżeli został sporządzony) lub ostateczna decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu (jeżeli uzyskanie takiej decyzji jest wymagane), powinny potwierdzać, że inwestycja planowana do realizacji w ramach operacji jest zlokalizowana na obszarze, który w dokumencie planistycznym gminy został wyznaczony pod taką inwestycję.

W przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj” Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu wraz z wnioskiem o płatność.

Opcję N/D należy zaznaczyć, w przypadku gdy dla danego terenu nie sporządzono miejscowego planu zagospodarowania oraz nie jest wymagane uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

Spójność z dokumentem strategicznym

Operacja będzie spójna z dokumentem strategicznym dotyczącym obszaru, na którym jest planowana realizacja operacji, określającym strategię rozwoju oraz obszary lub cele lokalnej polityki rozwoju.

Dokument strategiczny określający obszary i cele lokalnej polityki rozwoju (np. strategia rozwoju gminy lub powiatu, plan rozwoju miejscowości), powinny potwierdzać, że operacja jest spójna z dokumentem strategicznym Wnioskodawcy. Dopuszcza się również zaktualizowane plany odnowy miejscowości, które będą obejmowały realizację danej operacji w zaplanowanym we wniosku terminie.

Z przedłożonej dokumentacji strategicznej musi wynikać, że operacja wpisuje się w szerszy kontekst związany z rozwojem danego obszaru gminy/powiatu/związku – że Wnioskodawca wśród zadań do realizacji priorytetowo traktuje inwestycję i nie jest to inwestycja ad hoc. Jest to wymóg, którego niespełnienie będzie skutkować odmową przyznania pomocy.

Łączenie jednostek osadniczych

Operacja dot. dróg lokalnych w ramach PROW 2014-2020 będzie łączyć jednostki osadnicze określone w ustawie o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. 2019, poz. 1443 t.j. z 2019-08-01) z istniejącą drogą publiczną.

Wypełniając tę sekcję należy posiłkować się wykazem jednostek osadniczych, stanowiącym załącznik do Obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 października 2019 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części (Dz. U. 2019, poz. 2360).

Suma kosztów całkowitych operacji nie przekroczy dwukrotności wysokości pomocy na tę operację ze środków EFRROW.

Realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych.

W przypadku, gdy pomoc zostanie przyznana na drogę wewnętrzną w wyniku realizacji operacji droga ta stanie się drogą publiczną.

Weryfikacja wniosków

I etap - weryfikacja spełniania kryteriów wyboru

Dla wniosków **złożonych w terminie**, punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji na podstawie danych zawartych **w tym wniosku oraz w dokumentach, załączonych do tego wniosku.**

UWAGA: Na tym etapie SW nie wzywa do żadnych uzupełnień/ wyjaśnień. Punkty przyznawana są wyłącznie na podstawie złożonych informacji, dokumentów oraz ogólnodostępnych danych – dla określonych kryteriów .

Należy zapewnić kompletność i spójność danych we wniosku oraz załącznikach.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

UWAGA: Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy lub dołączone do niego dokumenty nie zawierają danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium (§ 11a ust.3 Rozporządzenia)

1. Kryteria oceny punktowej – dochód (*kryterium na podstawie danych statystycznych w posiadaniu SW*)

Dochód gminy lub powiatu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, pomniejszony o wpłaty danej jednostki samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej, o których mowa odpowiednio w art. 29 i art. 30 tej ustawy i powiększony o przysługujące danej jednostce samorządu terytorialnego części wyrównawcze i równoważące subwencji ogólnej;

- jest **niższy od średniego dochodu** własnego jednostek samorządu terytorialnego danego szczebla w danym województwie pomniejszonego o sumę wpłat tych jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej, o których mowa odpowiednio w art. 29 i art. 30 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, i powiększonego o sumę przysługujących tym jednostkom samorządu terytorialnego części wyrównawczych i równoważących subwencji ogólnej – **3 punkty**

1. Kryteria oceny punktowej – dochód (*kryterium na podstawie danych statystycznych w posiadaniu SW*) - cd

W przypadku ubiegania się o pomoc przez związek międzygminny lub związek powiatów wyznaczana jest średnia arytmetyczna dochodów jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład.

2. Kryteria oceny punktowej – bezrobocie w powiecie (kryterium na podstawie danych statystycznych w posiadaniu SW)

Średnia stopa bezrobocia w powiecie, na obszarze którego jest planowana realizacja operacji, **w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia terminu składania wniosków** o przyznanie pomocy była **wyższa albo równa średniej krajowej** stopie bezrobocia w tym okresie – **1 punkt**

3. Kryteria oceny punktowej – gęstość zaludnienia (kryterium na podstawie danych statystycznych w posiadaniu SW)

Operacja będzie realizowana w gminie, w której gęstość zaludnienia ustalona według **aktualnych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy** wynikowych informacji statystycznych (...)

a) **jest równa bądź wyższa od średniej gęstości zaludnienia województwa**, na obszarze którego będzie realizowana operacja – **2 punkty**;

b) **jest niższa od średniej gęstości zaludnienia województwa** na obszarze którego będzie realizowana operacja i stanowi **co najmniej 50%** tej średniej – **1punkt**.

4. Kryteria oceny punktowej – powiązanie z Internetem

Operacja jest realizowana w związku z tworzeniem pasywnej infrastruktury szerokopasmowej lub na obszarze realizacji operacji istnieje funkcjonująca sieć szerokopasmowa – **1 punkt**

UWAGA: Jeśli wnioskodawca ubiega się o punkt w ramach kryterium winien wstawić znak „x” w pkt. 6.2 WOPP oraz dołączyć dokumenty potwierdzające spełnienie kryterium.

4. Kryteria oceny punktowej – powiązanie z Internetem – cd

Jeśli tworzenie infrastruktury internetowej jest elementem wniosku o dofinansowanie, koszty jej budowy winny być w sposób jednoznaczny wskazane i wyodrębnione w kosztorysie inwestorskim/ zestawieniu kosztów, przy czym koszty te nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

Dokumenty potwierdzające wykonanie i funkcjonowanie sieci szkieletowej będą wymagane na etapie wniosku o płatność końcową.

4. Kryteria oceny punktowej – powiązanie z Internetem – cd

Jeśli wnioskodawca ubiega się o uzyskanie punktu w ramach kryterium w związku z funkcjonowaniem na całym obszarze realizacji operacji sieci szerokopasmowej, *przykładowym* dokumentem potwierdzającym spełnienie warunku jest oświadczenie/ zaświadczenie operatora.

5. Kryteria oceny punktowej – budynek użyteczności publicznej

Odcinek drogi objętej operacją zapewni bezpośredni dostęp do **nieruchomości gruntowej**, na której znajduje się **budynek użyteczności publicznej** lub na której rozpoczęto budowę budynku użyteczności publicznej, o ile budowa ta zostanie zakończona przed dniem złożenia wniosku o płatność końcową – **2 punkty**

UWAGA: Jeśli wnioskodawca ubiega się o punkt w ramach kryterium w pkt.6.3 WOPP należy podać nazwę i adres obiektu oraz dołączyć mapę/ szkic sytuacyjny zakresu operacji oraz lokalizacji nieruchomości z budynkiem użyteczności publicznej.

5. Kryteria oceny punktowej – budynek użyteczności publicznej - cd

UWAGA: Definicję budynku użyteczności publicznej zawiera § 3 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.). Zgodnie z tą definicją budynkiem użyteczności publicznej jest „**budynek** przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny”.

5. Kryteria oceny punktowej – budynek użyteczności publicznej - cd

UWAGA: Z uwzględnieniem przytoczonej definicji za budynek użyteczności publicznej **nie można uznać m.in** placu zabaw, boiska sportowego, cmentarza, kapliczek i krzyży przydrożnych, przystanki autobusowe w formie znaku drogowego lub wiaty przystankowe nie spełniająca definicji budynku zgodnie z prawem budowlanym tj. obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach.

6. Kryteria oceny punktowej – połączenie z drogą o wyższej kategorii

Odcinek drogi objęty operacją łączy się **z drogą o wyższej kategorii bezpośrednio** albo **przez inny odcinek drogi** niebędący przedmiotem operacji, o ile parametry techniczne odcinka drogi objętego operacją przed jej zrealizowaniem są gorsze od parametrów technicznych odcinka drogi niebędącego przedmiotem operacji, przez który odcinek drogi objęty operacją łączy się z drogą o wyższej kategorii, a po jej zrealizowaniu będą co najmniej takie same - **3 punkty**

6. Kryteria oceny punktowej – połączenie z drogą o wyższej kategorii - cd

UWAGA: Jeśli wnioskodawca ubiega się o punkt w ramach kryterium należy wypełnić – zgodnie z instrukcją wypełniania - pkt.6.4 WOPP, zgodnie z instrukcją jego wypełniania oraz dołączyć dokumenty potwierdzające spełnienie kryterium (kopię mapy z numerami dróg albo kopię uchwały rady powiatu/sejmiku województwa w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg powiatowych/wojewódzkich lub wydruk ze strony internetowej z wykazem dróg powiatowych/wojewódzkich/krajowych).

6. Kryteria oceny punktowej – połączenie z drogą o wyższej kategorii - cd

UWAGA: Jeżeli odcinek drogi objęty operacją **łączy** się z drogą wyższego rzędu **poprzez odcinek** drogi niebędący przedmiotem operacji, **parametry techniczne odcinka drogi objętego operacją** przed jej zrealizowaniem **powinny być gorsze od parametrów technicznych odcinka drogi niebędącego przedmiotem operacji**, a po jej zrealizowaniu będą co najmniej takie same.

Opis parametrów technicznych odcinka drogi objętej operacją oraz odcinka niebędącego operacją powinien zostać jednoznacznie opisany w dokumentacji, np. w kosztorysie inwestorskim.

6. Kryteria oceny punktowej – połączenie z drogą o wyższej kategorii - cd

UWAGA: Jeżeli Wnioskodawca realizuje operację na drodze wewnętrznej należy określić w formie odrębnego oświadczenia jaką kategorię drogi publicznej w wyniku realizacji operacji droga wewnętrzna otrzyma. Na etapie składania wniosku o płatność końcową będzie zweryfikowane czy droga wewnętrzna po skategoryzowaniu łączy się z drogą o wyższej kategorii.

Kryterium regionalne:

- a) operacja będzie realizowana na obszarze gminy, w której długość dróg gminnych, według aktualnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, wynosi (*dane w posiadaniu SW*):
- powyżej 100 km - **2 punkty**;
  - od 40 km i nie więcej niż 100 km - **1 punkt**.

Kryterium regionalne –cd

b) w wyniku realizacji operacji nastąpi zmiana nawierzchni drogi z szutrowej lub gruntowej na asfaltową albo brukową - **2 punkty**.

UWAGA: Punkty przyznaje się jeśli warunek jest spełniony dla całego zakresu operacji.

Kryterium nie jest spełnione m.in. Jeśli część zakresu operacji dotyczy zmiany jakiegokolwiek formy nawierzchni utwardzonej na asfaltową a część zmiany nawierzchni szutrowej na asfaltową.

Opis stanu istniejącego oraz planowanego do osiągnięcia w wyniku realizacji operacji winien wynikać jednoznacznie z załączonej dokumentacji, np. kosztorysu inwestorskiego.

Należy zapewnić spójność opisu stanu istniejącego oraz planowanego w kosztorysie inwestorskim z przedmiarem robót.

Należy zwrócić uwagę na spójność informacji w poszczególnych dokumentach (dokumentacji technicznej, kosztorysie inwestorskim, decyzjach/ pozwoleniach).

Sposób przyznawania punktów

W przypadku gdy operacja będzie realizowana na obszarze więcej niż jednej gminy, punkty w ramach poszczególnych kryteriów wyboru operacji przyznaje się na podstawie średniej arytmetycznej danych z wszystkich gmin, na obszarze których będzie realizowana operacja.

W przypadku gdy operacja będzie dotyczyła więcej niż jednej drogi punkty przyznaje się w przypadku, gdy spełnione są kryteria, w odniesieniu do wszystkich dróg objętych operacji.

Sposób przyznawania punktów - cd

W przypadku operacji, które uzyskały **taką samą liczbę punktów**, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje **wysokość dochodu** podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy obliczona zgodnie z zasadami wskazanymi w pierwszym kryterium wyboru, przy czym **pierwszeństwo** w uzyskaniu pomocy ma operacja, która będzie realizowana przez podmiot **o niższym dochodzie**.

Pomoc może być przyznana na operacje, które uzyskały **co najmniej 8 punktów**.

Lista operacji

Zarząd Województwa niezwłocznie po przyznaniu punktów za kryteria wyboru operacji sporządza i podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego oraz w urzędzie marszałkowskim **listę, która zawiera informację o kolejności przysługiwania pomocy.**

Lista operacji - cd

Na liście operacji umieszczane są **wszystkie** projekty, które zostały złożone w terminie wskazanym w ogłoszeniu i uzyskały co najmniej 8 punktów w ramach kryteriów oceny.

Wnioski nie mieszczące się w limicie środków stanowiąc będą **listę rezerwową**.

Nie złożenie wniosku w terminie, nie uzyskanie wymaganego minimum punktowego, złożenie przez jednego wnioskodawcę więcej niż jednego wniosku w ramach naboru skutkować będzie **odmową przyznania pomocy** na tym etapie.

Sposób postępowania z wnioskami znajdującymi się na „liście rezerwowej”

Podmioty ubiegające się o przyznanie pomocy, których wnioski zawierają zapotrzebowanie na środki przekraczające wysokość limitu środków, (...) rozpatruje się w trybie określonym w przepisach Rozporządzenia, z tym że podmioty te wzywa się do zawarcia umowy **w terminie 4 miesięcy od dnia, w którym okaże się, że w ramach dostępnego limitu jest możliwe przyznanie pomocy na operacje objęte tymi wnioskami.**

Weryfikacja wniosków

II etap – weryfikacja formalno – merytoryczna

Dla wniosków złożonych w terminie oraz spełniających minimum punktowe, znajdujących się na zatwierdzonej przez Zarząd Województwa liście informującej o kolejności przysługiwania pomocy.

Do wniosku o przyznanie pomocy należy dołączyć dokumenty niezbędne do przyznania pomocy, w tym niezbędne do ustalenia spełnienia warunków przyznania pomocy i kryteriów wyboru operacji, albo ich kopie, których wykaz zawiera formularz wniosku o przyznanie pomocy, w tym m.in:

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Decyzja środowiskowa

- należy dostarczyć ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 283) – jeśli jest wymagana;
- jeżeli złożona decyzja wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy nie jest decyzją ostateczną Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia ostatecznej decyzji na etapie składania uzupełnień do wniosku o przyznanie pomocy;
- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj” Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia ostatecznej decyzji wraz z wnioskiem o płatność.

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Decyzja środowiskowa - cd

Cechy dróg, które powodują, że należy przeprowadzić w stosunku do nich badanie zasadności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko to rodzaj jej nawierzchni - **droga o nawierzchni twardej** oraz całkowita jej długość - **większa niż 1 km, również po zsumowaniu dróg nieprzylegających do siebie i nie będących przedmiotem operacji.**

UWAGA: Należy zwrócić szczególną uwagę na wykładnię pojęcia drogi „o nawierzchni twardej”, zawartej w § 3 pkt 60 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Decyzja środowiskowa - cd

UWAGA: Należy zwrócić szczególną uwagę na zapisy § 3 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z którym do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się także przedsięwzięcia nieosiągające progu 1 km, jeżeli po zsumowaniu parametrów charakteryzujących przedsięwzięcie z parametrami planowanego, realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu osiągnie ww próg; przy czym przez planowane przedsięwzięcie rozumie się przedsięwzięcie, w stosunku do którego zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania jednej z decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a tej ustawy.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Decyzja środowiskowa - cd

Kwestie dotyczące decyzji środowiskowej zostały szczegółowo opisane na str.13-14 instrukcji wypełniania wniosku o przyznanie pomocy.

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Decyzja pozwolenia na budowę

- należy dostarczyć ostateczną decyzję pozwolenia na budowę w przypadku operacji, dla których jest ona wymagana zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1186);
- jeżeli złożona decyzja wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy nie jest decyzją ostateczną Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia ostatecznej decyzji na etapie składania uzupełnień do wniosku o przyznanie pomocy;
- jeżeli złożona decyzja wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy nie jest decyzją ostateczną i nie uzyska takiego statusu na etapie składania uzupełnień do wniosku, Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia ostatecznej decyzji wraz z pierwszym wnioskiem o płatność;

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Decyzja pozwolenia na budowę – cd

- jeżeli data wydania pozwolenia jest wcześniejsza niż 3 lata od daty złożenia wniosku, Wnioskodawca zostanie wezwany do poświadczenia aktualności pozwolenia np. poprzez dostarczenie lub okazanie strony dziennika budowy;
- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj”, dla której właściwym jest sporządzenie programu funkcjonalno-użytkowego, prawomocną decyzją o udzieleniu pozwolenia na budowę należy przedłożyć wraz z wnioskiem o płatność.

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych

- należy dostarczyć, jeżeli na podstawie przepisów prawa budowlanego nie ma obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę;
- należy dołączyć zgłoszenie wraz z:
  - oświadczeniem, że w terminie 21 dni od dnia zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych, właściwy organ nie wniósł sprzeciwu – oryginał lub
  - potwierdzeniem właściwego organu, że nie wniósł sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru wykonania robót budowlanych – kopia.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych - cd

- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj”, dla której właściwym jest sporządzenie programu funkcjonalno-użytkowego, zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych wraz z potwierdzeniem należy przedłożyć wraz z wnioskiem o płatność.

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki - Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID)

- wymagana, jeżeli Wnioskodawca na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r., o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1474) został zobligowany do jej uzyskania. Konieczność wydania decyzji wystąpi m.in. w przypadku, gdy Wnioskodawca planuje poszerzenie pasa drogowego na część działek nie należących do niego, a plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje ten teren pod drogi publiczne. Wówczas nie będzie wymagane pozwolenie na budowę albo zgłoszenie, gdyż decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej reguluje wszystkie kwestie dot. prawa budowlanego.
- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj”, dla której właściwym jest sporządzenie programu funkcjonalno-użytkowego, decyzja jest składana wraz z wnioskiem o płatność.

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki – Tytuł prawny do nieruchomości

Dokumenty potwierdzające tytuł prawny do nieruchomości, której dotyczy operacja:

- odpis z ksiąg wieczystych wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy lub
- odpis aktu notarialnego wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej. Kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie lub
- prawomocne orzeczenie sądu wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej lub
- ostateczna decyzja administracyjna wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej lub
- inne dokumenty potwierdzające tytuł prawny.

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki – Tytuł prawny do nieruchomości – cd

- w związku z udostępnieniem przeglądarki ksiąg wieczystych na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości www.ms.gov.pl możliwe jest podanie przez Wnioskodawcę jedynie numeru elektronicznej księgi wieczystej, bez konieczności załączania odpisu;
- złożenie ww. dokumentów **nie jest wymagane** w przypadku, gdy dla planowanej operacji Wnioskodawca **załącza** do wniosku **decyzję o pozwoleniu na budowę lub zgłoszenie zamiaru wykonywania robót budowlanych właściwemu organowi**;
- w przypadku realizowania operacji w formie „zaprojektuj–wybuduj” **dokumenty potwierdzające prawo do dysponowania nieruchomością są załącznikami obowiązkowymi.**

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki – Tytuł prawny do nieruchomości – cd

- w przypadku, gdy Wnioskodawca nie jest właścicielem nieruchomości, na której zamierza zrealizować operację powinien złożyć oświadczenie właściciela lub współwłaściciela nieruchomości, że wyraża zgodę na realizację operacji trwale związanej z nieruchomością w okresie realizacji operacji oraz w okresie związania z celem, tj. przez okres co najmniej 5 lat od planowanej wypłaty płatności końcowej. Należy wówczas załączyć również kopie dokumentów potwierdzających posiadanie zależne, np. kopie umów dzierżawy, użyczenia.

Zaprojektuj i wybuduj

- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj”, wnioskodawca **dołącza Program funkcjonalno – użytkowy**, sporządzony zgodnie z wymaganiami wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2013r. poz. 1129 z późn. zm.);
- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj”, wnioskodawca **dołącza** ponadto **Szacunkowe zestawienie kosztów**, które powinno odnosić się do zakresu operacji wyszczególnionego we wniosku o przyznanie pomocy;

Zaprojektuj i wybuduj - cd

- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj”, wnioskodawca **dołącza** również dokumenty potwierdzające **tytuł prawny do nieruchomości**.
- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj”, wnioskodawca do wniosku o przyznanie pomocy **nie musi dołączać**: decyzji środowiskowej, decyzji pozwolenia na budowę/ zgłoszenia robót budowlanych/ decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. **Dokumenty te będą wymagane wraz z wnioskiem o płatność.**

Zaprojektuj i wybuduj - cd

- w przypadku zastosowania w procesie inwestycyjnym metody „zaprojektuj-wybuduj”, wnioskodawca do wniosku o przyznanie pomocy nie musi dołączać: decyzji środowiskowej, decyzji pozwolenia na budowę/ zgłoszenia robót budowlanych/ decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. **Dokumenty te będą wymagane wraz z wnioskiem o płatność.**

Wniosek o przyznanie pomocy – załączniki

Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się oryginały lub kopie dokumentów.

Kopie dokumentów dołącza się w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez:

- **podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy** albo
- podmiot, który wydał dokument albo
- notariusza lub pełnomocnika występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem albo
- pracownika Urzędu Marszałkowskiego,

Z uwagi na aktualną sytuację epidemiczną rekomenduje się potwierdzanie dokumentów przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy.

Tryb weryfikacji formalno – merytorycznej

Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy na operację umieszczoną na liście informującej o kolejności przysługiwania pomocy stwierdzono braki, właściwy organ samorządu województwa wzywa, w formie pisemnej, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Jeżeli podmiot nie usunął wszystkich braków, wzywa się go **ponownie**, w formie pisemnej, do usunięcia pozostałych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Tryb weryfikacji formalno – merytorycznej - cd

Jeżeli zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy lub stwierdzone braki dotyczą danych niezbędnych do ustalenia spełniania kryteriów wyboru operacji lub podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy mimo powtórnego wezwania, nie usunął braków w terminie, **pomocy nie przyznaje się/ odmowa przyznania pomocy.**

Zarząd Województwa po zakończeniu sprawdzania spełnienia warunków przyznania pomocy niezwłocznie aktualizuje i podaje do publicznej wiadomości listę operacji informującą o kolejności przysługiwania pomocy, wskazując wnioski o przyznanie pomocy kwalifikujące się do zawarcia umowy o przyznaniu pomocy.

Umowy są zawierane w kolejności wynikającej z powyższej listy w ramach dostępnego limitu środków dla danego województwa.

Realizacja operacji

- koszty muszą być poniesione zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych lub przepisami ustawy i Rozporządzenia określającymi konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy – w przypadku gdy te przepisy mają zastosowanie;
- rozliczenia wyłącznie bezgotówkowe;
- koszty muszą być uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo przy wykorzystaniu odpowiedniego kodu rachunkowego.

Zobowiązania wynikające z umowy o przyznaniu pomocy

Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie, przepisach ustawy, rozporządzenia oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:

- 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego,
- 2) niefinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego oraz innych programów przeznaczonych na inwestycje drogowe,
- 3) do dnia, w którym **upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:**
  - a) nieprzenoszenia posiadania lub prawa własności nabytych dóbr, na które została przyznana i wypłacona pomoc oraz ich wykorzystywania zgodnie z przeznaczeniem i celem operacji,
  - b) zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia 1303/2013,

- c) umożliwienia przedstawicielom Samorządu Województwa dokonywania wizyt w miejscu realizacji operacji, kontroli na miejscu, kontroli ex-post oraz kontroli w trybie art. 46 ust.1 pkt 1 ustawy,
- d) umożliwienia przedstawicielom Samorządu Województwa, Agencji, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, organów kontroli państwowej i Krajowej Administracji Skarbowej oraz innym podmiotom upoważnionym do takich czynności, dokonywania audytów i kontroli dokumentów związanych z realizacją operacji i wykonaniem obowiązków po zakończeniu realizacji operacji lub audytów i kontroli w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Beneficjenta,
- e) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta w trakcie wizyt oraz kontroli i audytów, określonych w lit. c i d, w terminie wyznaczonym przez te podmioty, niezwłocznego informowania Samorządu Województwa o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w Programie i aktach prawnych,
- f) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
- g) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,

- h) Wykonywania **zadań zarządzania drogą**, której dotyczy operacja w szczególności:
- Opracowywanie projektów planów finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich,
  - Pełnienie funkcji inwestora,
  - Utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
  - Przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów i inżynierskich,
  - Wykonywania robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających,
  - Przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników,
  - Przeciwdziałanie nie korzystnym przeobrażeniom środowiska mogącym powstać lub powstającym w następstwie budowy lub utrzymania dróg,
  - zarządzanie i utrzymywanie kanałów technologicznych,

4) Prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt 1 rozporządzenia 1305/2013, dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych,

5) Ponoszenia wszystkich kosztów kwalifikowalnych operacji **z zachowaniem zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości oraz do złożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów**, rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu zadań objętych umową. Beneficjent zobowiązany jest do ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami:

- a) o zamówieniach publicznych – w przypadku gdy te przepisy mają zastosowanie,
- b) określającymi konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisami wydanymi na podstawie art. 43 a ust.6 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich – w przypadku gdy te przepisy mają zastosowanie.

➤ W związku z tym, podział zadań w celu uniknięcia stosowania zasad określonych w przepisach o zamówieniach publicznych oraz w przepisach ustawy określających konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisach wydanych na podstawie art. 43 a ust.6 ustawy jest niedozwolony, a koszty powstałe w wyniku niedozwolonego podziału zadań uznane zostaną za niekwalifikowalne.

6. Zrealizowania **operacji złożenia wniosku o płatność końcową** z zachowaniem terminów wskazanych w umowie,

7. **Osiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji** określonych w umowie, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminów na zakończenie realizacji operacji złożenie wniosku o płatność końcową, wskazanych w umowie,

8. **Informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW**, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 808/2014 opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia zawarcia umowy do dnia wypłaty płatności końcowej, a w przypadku operacji, w której całkowite wsparcie publiczne przekracza 500 tys. euro, również przez okres 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej,

9. Przekazywania i udostępniania Samorządowi Województwa oraz innym uprawnionym podmiotom danych związanych z operacją, w terminie wynikającym z wezwania do przekazania tych danych,

10) Uzyskania dla drogi wewnętrznej, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2222 z późn.zm.) **statusu drogi publicznej** do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku – nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania,

11) Dostarczenia na żądanie Samorządu Województwa dokumentów potwierdzających zabezpieczenie środków finansowych na bieżącą konserwację operacji – do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej,

12) **Realizacji operacji zgodnie z kryteriami**, o których mowa w § 11 Rozporządzenia MRiRW w przypadku gdy operacji przyznano punkty według tych kryteriów,

13) **Spełnienia na etapie wniosku o płatność końcową kryteriów, za które zostały przyznane punkty** na podstawie deklaracji ich spełnienia złożonej we wniosku o przyznanie pomocy, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku – nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania,

14) **Udostępniania uprawnionym podmiotom informacji** niezbędnych do monitorowania i ewaluacji Programu – do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Zapis § 5 pkt 3) lit a) z formularza umowy o przyznaniu pomocy

W okresie realizacji operacji oraz przez okres 5 lat od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej Beneficjent zobowiązuje się do **nieprzenoszenia posiadania lub prawa własności** nabytych dóbr, na które została przyznana i wypłacona pomoc oraz ich **wykorzystywania zgodnie z przeznaczeniem i celem operacji.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Interpretacje MRiRW dostępne na stronie internetowej

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/budowa-lub-modernizacja-drog-lokalnych>

Prosimy o kierowanie pytań na adres:

dpraw@pomorskie.eu

j.prass@pomorskie.eu